

**Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності
01008, м.Київ-8, вул. М.Грушевського,5, тел.255-21-37**

72

11 липня 2017 р.

вул. Липська, 3, зал №3
14.30 год.

**ГОЛОВУЄ
ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ КОМІТЕТУ ДОВБЕНКО М.В.**

ПРИСУТНІ: члени Комітету – Демчак Р.Є., Лаврик О.В., Різаненко П.О., Жолобецький О.О., Романюк В.М., Клімов Л.М.

ВІДСУТНІ: Дзензерський Д.В., Поляков М.А., Рибалка С.В., Солод Ю.В., Фурсін І.Г.

ЗАПРОШЕНІ:

ПІБ	Організація, посада
Ричкова Т.Б.	Народний депутат України
Козлова Ольга Іванівна	начальник управління Юридичного департаменту Національного банку України
Ястреб Денис Анатолійович	член Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг
Оленчик Андрій Ярославович	заступник директора-розпорядника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб
Коробкова Олена Анатоліївна	виконавчий директор Незалежної асоціації банків України
Мороз Ольга Леонідівна	президент Всеукраїнської асоціації кредитних спілок
Кравченко Людмила Євгеніївна	віце-президент Національної асоціації кредитних спілок України

Помічники-консультанти народних депутатів:

Полякова М.А. – Шибіко Ю., Дзензерського Д.В. – Бері В.М., Довбенка М.В.
– Безпалій С., Фурсіна І.Г. – Мельник М. та ін.

Прес-служба Голови Комітету та ін.

Секретаріат Комітету.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Проект Закону про внесення змін до пункту 15 розділу Х "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" (реєстр. № 6657, від 27.06.17, н.д. Ричкова Т.Б., Довбенко М.В.)
2. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг (реєстр. № 2456-д), повторне друге читання.
3. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення довіри між банками та їх клієнтами (реєстр. № 6027, від 03.02.17, н.д. Рибалка С.В., Довбенко М.В., Демчак Р.Є., Різаненко П.О., Поляков М.А., Фурсін І.Г.), повторне перше читання.
4. Різне.

Затвердження плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності на період сьомої сесії VIII скликання (вересень 2017р. – лютий 2018 р.).

1. СЛУХАЛИ:

Інформацію народного депутата України Ричкової Т.Б. щодо проекту Закону про внесення змін до пункту 15 розділу Х "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" (реєстр. № 6657, від 27.06.17, н.д. Ричкова Т.Б., Довбенко М.В.)

В обговоренні питання взяли участь: Довбенко М.В., Демчак Р.Є., Оленчик А.Я., Козлова О.І., Лаврик О.В., Різаненко П.О., Романюк В.М., Клімов Л.М.

УХВАЛИЛИ:

Законопроектом передбачається внести зміни до Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", згідно з якими до вкладу додатково прирівнюються кошти, які залучені від вкладника банку через відповідний банк до небанківської кредитної установи, що має ліцензію на надання фінансових кредитів за рахунок залучених коштів на дату такого залучення, на підставі договору позики або вкладу в тому числі шляхом здійснення переказу коштів такій небанківській кредитній установі відповідно до умов договору позики або вкладу, укладеного між такою фізичною особою та небанківською кредитною установою.

Зазначені норми розповсюджуються на банк, що на день набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо відшкодування фізичним особам через систему гарантування вкладів фізичних осіб шкоди, завданої зловживаннями у сфері банківських та інших фінансових послуг" був віднесений до категорії неплатоспроможних, якщо при цьому банком не було поінформовано фізичну особу під розпис про непоширення на такі кошти гарантій, передбачених Законом "Про систему гарантування

вкладів фізичних осіб", а фізична особа, яка розмістила, надала такі кошти, прирівнюється до вкладника.

Також врегульовується питання компенсації коштів вкладникам у разі розгляду в судових органах позовів щодо скасування рішень регуляторних органів та Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, пов'язаних із визнанням банків неплатоспроможними та їх подальшою ліквідацією.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку № 16/3-539/6657(160399) від 10.07.2017 року висловлює зауваження і пропозиції до законопроекту.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб у своєму висновку зазначає про підтримку законопроекту.

Національний банк України у своєму висновку зазначає про концептуальну підтримку законопроекту.

Враховуючи викладене, **Комітет вирішив** рекомендувати авторам законопроекту доопрацювати його та внести на розгляд Верховної Ради України повторно.

Голосування:

«за» - 6, «проти» - немає, «утрималися» - 1.

Рішення прийнято.

2. СЛУХАЛИ:

Інформацію заступника Голови Комітету Демчака Р.Є. щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг (**реєстр. № 2456-д**), повторне друге читання.

В обговоренні питання взяли участь: Ястреб Д.А., Козлова О.І., Лаврик О.В.

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України прийняти його у повторному другому читанні та в цілому;

2. Після опрацювання з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України надати право секретаріату Комітету внести відповідні техніко-юридичні правки.

Доповідачем від Комітету визначено Заступника Голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності – народного депутата України Демчака Р.Є.

Рішення прийнято «одногосно».

3. СЛУХАЛИ:

Інформацію першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення довіри між банками та їх клієнтами (**реєстр. № 6027**, від 03.02.17,

н.д. Рибалка С.В., Довбенко М.В., Демчак Р.Є., Різаненко П.О., Поляков М.А., Фурсін І.Г.), повторне перше читання.

В обговоренні питання взяли участь: Демчак Р.Є., Різаненко П.О., Романюк В.М., Романюк В.М., Лаврик О.В. та ін.

УХВАЛИЛИ:

Метою законопроекту є стимулювання активного використання кредитування як фінансового інструменту та зниження вартості кредитних ресурсів для спрощення доступу суб'єктів господарювання та фізичних осіб до кредитів.

Законопроектом передбачається:

- зменшити фінансове навантаження на позичальників, що сприятиме відновленню економіки та активізації кредитуванню фізичних осіб, в першу чергу для покращення житлових умов;

- усунути схеми незаконного виведення майна з-під обтяження кредитора;

- спростити процес та зменшити витрати боржників та кредиторів (стягувачів) при врегулюванні боргу за рахунок вдосконалення позасудових інструментів;

- урегулювати прогалини щодо погашення кредитів у випадку визнання спадщини відумерлою та низку інших питань у процесі спадкування;

- узгодити норми Закону України «Про банки і банківську діяльність», а також частину підзаконних нормативних актів щодо порядку дотримання прав спадкоємців з положеннями Цивільного кодексу України;

При доопрацюванні законопроекту за мету було визначено недопущення погіршення становища сумлінних позичальників та зменшення їх законних прав в ході системного законодавчого урегулювання прогалин, які використовуються не добросовісними боржниками для уникнення виконання своїх зобов'язань.

У законопроекті переглянутий підхід до норми Закону України «Про іпотеку» про позасудове врегулювання, що стосується переходу права власності на заставне майно. Враховуючи, що значна частина позичальників, до яких ця норма може бути застосована, є фізичними особами, потерпілими від значного зниження курсу гривні та фінансової кризи в Україні, Комітетом запропоновано забезпечити захист їх майнових інтересів. Тому, для фізичних осіб пропонується встановити, що після завершення позасудового врегулювання будь-які наступні вимоги іпотекодержателя щодо виконання боржником – фізичною особою основного зобов'язання є недійсними, якщо інше не визначено договором іпотеки чи договором про надання кредиту чи договором про задоволення вимог іпотекодержателя.

Для юридичних осіб після завершення позасудового врегулювання будь-які наступні вимоги іпотекодержателя щодо виконання основного зобов'язання є дійсними, якщо інше не визначено договором іпотеки чи

договором про надання кредиту чи договором про задоволення вимог іпотекодержателя.

Була уточнена та значно скорочена норма щодо ситуації, коли іпотекодавцем предмет іпотеки було реконструйовано або щодо нього було проведено самочинне будівництво, що з одного боку враховує відповідні зауваження Кабінету Міністрів України та Головного науково-експертного управління стосовно захисту інтересів власника такого майна, а з іншого боку не дозволить недобросовісним боржникам виводити об'єкти з-під іпотеки через такі самочинні дії.

Згідно з чинним законодавством надання кредитів не є виключно банківською послугою. Інші фінансові установи, які отримали відповідну ліцензію на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, здійснюють кредитування на рівних з банками правах. Тому більшість з положень законопроекту стосується всіх визначених законом кредитодавців.

Також у доопрацьованому законопроекті:

Уточнені зміни до Цивільного кодексу України стосовно зобов'язань поручителя. Пропонується, що у разі зміни зобов'язання без згоди поручителя, внаслідок чого збільшився обсяг відповідальності боржника, такий поручитель несе відповідальність за порушення зобов'язання боржником виключно в обсязі, що існував до такої зміни зобов'язання. В той же час пропонується чітко встановити, що порука припиняється повним виконанням основного зобов'язання або якщо кредитор протягом строку загальної позовної давності не пред'явить позову до поручителя;

Зменшені строки пред'явлення кредитором спадкодавця вимог до спадкоємців (з одного року до 6 місяців з дня одержання спадкоємцем свідоцтва про право на спадщину або з дня, коли він дізнався про прийняття спадщини або про одержання спадкоємцем свідоцтва про право на спадщину). Це виключає ситуацію, коли банк не знав і не міг знати про відкриття спадщини;

Звужена норма щодо обов'язку спадкоємця звернутися за свідоцтвом про право на спадщину. Пропонується застосувати такий обов'язок тільки для обтяженого майна, аналогічно до чинного обов'язку звернутися за свідоцтвом про право на спадщину, якщо до її складу входить нерухоме майно.

Запропоновано зобов'язати іпотекодержателя (кредитора) звільнити іпотечне майно від накладених ним обтяжень не пізніше ніж через 14 днів з дня повного погашення заборгованості іпотекодавцем (боржником);

Пропонується залишити чинною норму Цивільного кодексу України, якою встановлюється, що у разі застосування змінюваної процентної ставки у кредитному договорі повинен визначатися максимальний розмір процентної ставки.

Уточнена норма щодо доступу банків до Державного реєстру актів цивільного стану. Пропонується надавати такий доступ у порядку та обсязі, встановленому Міністерством юстиції України, за наявності письмової згоди фізичної особи, якої стосуються відомості, зазначені в актових записках.

Законопроект містить зміни, які забезпечать банкам можливість перевірки у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян наданої потенціальними позичальниками-фізичними особами інформації, що впливає на спроможність виконання особою власних зобов'язань, а також перевірки факту смерті боржника банку для подальшої роботи із спадкоємцями;

Відкоректовані або виключені положення, які мали неоднозначний та суперечливий характер, що могло б призвести до зловживань під час їх застосування;

З метою повноцінного виконання Закону України «Про споживче кредитування», яким кредитордавець зобов'язаний здійснювати оцінку кредитоспроможності фізичної особи-позичальника (споживача) на підставі достатньої інформації, отриманої від споживача, та, за необхідності, на основі інформації, законно отриманої з інших джерел, надається доручення Кабінету Міністрів України забезпечити надання банкам та фінансовим установам, що відповідно до закону надають кредити, доступу для отримання інформації в електронному вигляді до низки реєстрів, доступ до яких на теперішній момент дозволений законом, але технічно утруднений;

Проведено юридичне узгодження норм законопроекту.

Крім того, внаслідок зміни низки важливих положень, робочою групою запропоновано змінити назву проекту Закону України – на "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування", як така, що більшою мірою відображає зміст та мету законопроекту.

За наслідками розгляду та обговорення законопроекту, з огляду на викладене вище, Комітет вирішив підтримати та подати на розгляд Верховної Ради України доопрацьований проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування (реєстр. № 6027-д) та рекомендувати за наслідками розгляду в повторному першому читанні прийняти його за основу.

Доповідачем та співдоповідачем з зазначеного питання визначено Першого заступника Голови Комітету Довбенка Михайла Володимировича.

Рішення прийнято «одноголосно».

4. Різне.

У зв'язку з вичерпанням часу для проведення засідання Комітету, головуєчий запропонував затвердити план роботи Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності на період сьомої сесії VIII скликання (вересень 2017р. – лютий 2018 р.) на наступному засіданні Комітету.

Перший заступник Голови Комітету

Довбенко М.В.

Секретар Комітету

Поляков М.А.